

OPONENTSKÝ POSUDEK

Jméno diplomanta:	Martin Geržičák
Téma práce:	Nenávistné slovní projevy a legitimita jejich trestněprávního postihu
Rozsah práce:	245 917 znaků včetně mezer (cca 137 NS) + přílohy
Datum odevzdání práce:	Elektronická i tištěná (11. 6. 2021)
Vedoucí práce:	JUDr. Simona Heranová, Ph.D.

1. Aktuálnost (novost) tématu

Student Martin Geržičák si jako téma své závěrečné magisterské diplomové práce vybral problematiku nenávistných slovních projevů a legitimitu jejich trestněprávního postihu. Jedná se o téma stále aktuální, důležité a poměrně náročné na zpracování. Tematicky se zde střetává jak trestněprávní (otázka kriminalizace společensky škodlivého jednání jsou nenávistné slovní projevy), tak ústavněprávní problematika (otázka svobody projevu jako ústavní imperativ).

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Při zpracování byly potřeba důkladné znalosti především trestního, ústavního a mezinárodního práva, včetně rozhodovací praxe ÚS ČR a ESLP. Diplomant používá standardních metod jako jsou analýza, deskripce, syntéza, kombinuje přístup normativní, doktrinální a judiciální.

3. Formální a systematické členění práce

Diplomová práce je rozdělena na úvod, čtyři číslované kapitoly (dále členěny na podkapitoly), závěr a povinné přílohy. Po úvodu, kde je definován cíl diplomové práce, následuje kapitola první, kde diplomant vysvětluje ústřední pojmy (nenávistné projevy, nenávistné slovní projevy) a vztahy mezi nimi. Bližší pozornost pochopitelně věnuje fenoménu předsudečné nenávisti, který uvedené výrazy propojuje a zároveň je neoddělitelnou součástí každého z nich. Kapitola druhá pojednává o historických počátcích cíleného postihu předsudečné nenávisti v USA a různé metody jeho implementace. Výslednou kategorizace diplomant následně aplikuje na současnou českou úpravu. Diplomant identifikuje ustanovení regulující předsudečnou nenávist a izoluje ty skutkové podstaty trestných činů, jež umožňují postih nenávistných slovních projevů. Na kapitolu druhou plynule navazuje kapitola druhá, která podrobně rozebírá jednotlivé relevantní skutkové podstaty trestných činů s důrazem na co nejjasnější vymezení hranic postižitelnosti jednotlivých druhů nenávistných slovních projevů. Diplomant zde uvádí některé interpretační nejasnosti a legislativní nedostatky, identifikuje možné excesy ze strany zákonodárce a navrhuje změny *de lege ferenda*. Kapitola čtvrtá bilancuje oprávněnost současné podoby trestněprávního postihu nenávistných slovních projevů. Součástí zhodnocení jsou mj. test proporcionality celkové úpravy coby zásahu do ústavně garantované svobody projevu a širší úvahy o tom, zda je tato úprava skutečně žádoucí tak, jak je či byla zamýšlena. Závěr práce je pak syntézou nejdůležitějších závěrů, ke kterým diplomant došel.

4. Vyjádření k práci

Jedná se o zdařilé zpracování tématu, kterým jsou nenávistné slovní projevy a legitimita jejich trestněprávního postihu. Na práci oceňuji, že diplomant se náležitě věnoval některým ústavním souvislostem, byť je převažující trestněprávní pohled. Práce má podle mého názoru promyšlenou strukturu a systematické členění. Výtku vznáším k tomu, že se diplomant – podle mého názoru – měl a mohl věnovat zhodnocení judikatury Evropského soudu pro lidská práva. Je to totiž právě judikatura ESLP (resp. evropský prvek), která je určující pro rozhodovací praxi českého ústavního soudu a soudů obecných. Přestože se nejedná o podstatnou skutečnost, která by zásadním způsobem snižovala úroveň předložené práce, bylo však žádoucí se touto evropskou dimenzí alespoň zevrubně zabývat. V práci lze – vzhledem kontroverznosti tématu – naleznout mnoho autorových

úvah a kritických připomínek, to je pak hlavní předností práce. Shrnuji, že předložená práce splňuje všechny obsahové i formální náležitosti, které jsou kladeny na tento typ závěrečné práce v oboru trestní právo.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Vytknutý cíl práce, kterým bylo „ <i>podrobit současnou trestněprávní úpravu nenávistných projevů v ČR přezkumu z hlediska její oprávněnosti (legitimity): V čem je spatřována společenská škodlivost nenávistných (slovních) projevů? Nakolik je postih vyjádření nenávisti skutečně regulací nezbytnou v prostředí demokratické společnosti? Je současná podoba postihu těchto projevů prostřednictvím trestního práva přiměřeným zásahem do svobody projevu, nebo jde o případ hypertrofie trestní represe? (...) kritický přezkum oprávněnosti trestněprávního postihu nenávistných slovních projevů v České republice, včetně identifikace problematických aspektů současné úpravy</i> “ byl splněn.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Citace jsou provedeny řádně. Systém Theses: méně než 5 %. Systém Turnitin (celkové procento podobnosti): 24 %. Kontrolou nebyly zjištěny žádné skutečnosti, které by důvodně vzbuzovaly pochybnosti ohledně plagiátorství či jiného zavadového chování.
Logická stavba práce	Práce má logickou strukturu (blíže viz bod 3) – bez výhrad.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Diplomant pracoval jak z českými, tak se zahraničními prameny (zejména anglicky psanými). Mimo oblast autorova zájmu však zůstala <i>Repíkova</i> monografie „ <i>Evropská úmluva o lidských právech a trestní právo</i> “ z roku 2002, jakož i jeho články, které v minulosti publikoval na toto téma, stejně tak absentuje i nejrozsáhlejší komentář k Evropské úmluvě o lidských právech (2012, C. H. Beck). Citace jsou provedeny řádně a dle norem.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Hloubka provedené analýzy je vzhledem k tématu (byť zde absentuje evropská dimenze judikatury ESJP) i s ohledem na charakter závěrečné práce (diplomová práce) dostatečná.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Bez výhrad oponenta.
Jazyková a stylistická úroveň	Bez výhrad oponenta.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Doporučuji.
Navržený klasifikační stupeň	Velmi dobře (2)

Identifikujte hlavní (legislativní či aplikační) problémy stávající právní úpravy ohledně zkoumané problematiky a uveďte případně návrhy *de lege ferenda*.

V Praze dne 18. 8. 2021

JUDr. Jiří Mulák, Ph.D., oponent